

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy, Spraw
Socjalnych i Zdrowia**

Warszawa, dnia grudnia 2009r.

**Pan
Ksiądz Dr Marian Subocz
Dyrektor Caritas Polska**

KPZ-410-15-02/2009
P/09/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Departament Pracy, Spraw Socjalnych i Zdrowia przeprowadziła kontrolę w Caritas Polska w zakresie prawidłowości wykorzystania i rozliczania dotacji na zadania zlecone podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych przez organy administracji rządowej.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 23 października 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Księdzu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, wykorzystanie i rozliczenie dotacji na realizację zadań przez Caritas Polska w roku 2008, w ramach Programu Ministra Pracy i Polityki Społecznej „Powrót osób bezdomnych do społeczności”.

1. W okresie objętym kontrolą Caritas Polska zawarła z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej (MPiPS) dwie umowy na realizację zadań w ramach „Toru centralnego” programu „Powrót osób bezdomnych do społeczności”, na podstawie których Caritas Polska

otrzymała dotacje w łącznej kwocie 4.500.400 zł. Obydwie umowy dotyczyły roku 2008. Środki przekazano na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 7 ustawy o pomocy społecznej¹. Jako placówki bezpośrednio wykonujące zadanie wskazane zostały 24 Caritas Diecezjalne.

2. W ocenie NIK Caritas dysponowała doświadczeniem i zasobami pozwalającymi prawidłowo zrealizować zlecone zadania publiczne.

Caritas Polska w okresie składania ofert i realizacji umów prowadziła działalność pożytku publicznego (status organizacji pożytku publicznego posiada od 5 marca 2004 r.). Dotowane zadania mieściły się w zakresie zadań publicznych określonych w ustawie o pomocy społecznej a także były przedmiotem działalności statutowej.

Dyrektor Caritas Polska w zarządzeniu z dnia 1.08.2008 r. określił przyjętą politykę rachunkowości dotyczącą, finansowanego ze środków MPiPS, projektu „Powrót osób bezdomnych do społeczności”.

3. NIK negatywnie ocenia wykonanie umów na realizację zadań publicznych zleconych Caritas Polska. Podczas realizacji zadania wystąpiły przypadki wydatkowania środków z dotacji niezgodnie z postanowieniami umowy i obowiązującymi przepisami prawa. Łączna kwota nieprawidłowo wykorzystanych środków z dotacji wyniosła 589.103 zł, co stanowiło 13,1% ogólnej kwoty otrzymanych dotacji.

Istotne nieprawidłowości stwierdzone przy realizacji umów mające wpływ na powyższą ocenę polegały na zakupie usługi bez przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, rozliczeniu dotacji fakturami zapłaconymi przed określoną w umowach datą rozpoczęcia działań programowych oraz wykorzystaniu dotacji niezgodnie z przeznaczeniem.

3.1. W Caritas Diecezji Ełckiej zakupiono usługę remontową w noclegowni za kwotę 300.000 zł, co stanowiło 6,67% łącznej kwoty dotacji, bez przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

NIK przyjęła do wiadomości wyjaśnienia, że postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nie przeprowadzono ze względu na krótki, niezależny od zleceniobiorcy, okres wydatkowania dotacji na realizację zadania. Nie zmienia to jednak faktu, iż naruszony został art. 7 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych². Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy

¹ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.).

² Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655, ze zm.) – zwana dalej pzp.

o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych³, udzielenie zamówienia publicznego wykonawcy, który nie został wybrany w trybie określonym w pzp, jest naruszeniem dyscypliny finansów publicznych.

3.2. Trzy Caritas Diecezjalne (Sandomierska, Warszawsko-Praska, Kielecka) rozliczyły dotacje na kwotę 5.207 zł, fakturami zapłaconymi przed określoną w umowach datą rozpoczęcia działań programowych, co naruszyło postanowienia umowy⁴.

3.3. W trzech Caritas Diecezjalnych (Toruńskiej, Gdańskiej, Włocławskiej) niezgodnie z przeznaczeniem wykorzystano dotację na kwotę 283.896 zł na zakup wózków widłowych i sprzętu AGD, mimo iż cel i zakres programu „Powrót osób bezdomnych do społeczności”, nie obejmował inwestycji i środków trwałych. Z tego, za kwotę 240.238 zł (w tym 240.158 zł z dotacji), zakupiono trzy wózki widłowe, które nie mieściły się w katalogu usług socjalnych objętym umową.

Oceny NIK nie zmienia fakt, że MPiPS nie zgłosiło zastrzeżeń do sprawozdania, w którym wykazano ww. wydatki.

Zgodnie z art. 9 pkt 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, wydatkowanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem określonym przez udzielającego dotację, jest naruszeniem dyscypliny finansów publicznych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o lepszy nadzór merytoryczny i finansowy nad realizacją zadań publicznych przez Caritas Diecezjalne.

Najwyższa Izba Kontroli Departament Pracy, Spraw Socjalnych i Zdrowia, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Księdza Dyrektora w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Księdzu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Socjalnych i Zdrowia NIK

³ Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114, ze zm.)

⁴ Umowy Caritas Polska z MPiPS - nr B/M1/014/ORG/2008 oraz nr B/M2/013/ORG/2008 - z dnia 14.08.2008 r.

umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.